

Η ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΦΘΑΡΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΚΗΝΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ*

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΜΙΔΗΣ ΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ.

Μετά την κοίμηση και τον ενταφιασμό του, το σεπτό σώμα του Αγίου Νεκταρίου παρέμεινε άφθαρτο μέσα στο μνήμα για τρεις περίπου δεκαετίες. Για το θέμα αυτό υπάρχουν μαρτυρίες προσώπων.

Έξι μήνες μετά την οσία κοίμησή του, συγκεκριμένα τον Απρίλιο του 1921, ανοίχτηκε ο τάφος προκειμένου να κατασκευαστεί το μνημείο και να τοποθετηθεί στην πλάκα το επίγραμμα των Ριζαρειτών. Συγκλονισμένοι τότε οι παριστάμενοι αντίκρυσαν μέσα στο μνήμα ολόσωμο τον Άγιο, λες και κοιμόταν, ενώ ταυτόχρονα μια γλυκειά ευωδία ξεχύθηκε τριγύρω... Ο Άγιος ήταν ενδεδυμένος τα Αρχιερατικά του άμφια (σύμφωνα, μάλιστα, με τη μαρτυρία του Σιμωνοπετρίτη ιερομονάχου Εφραίμ, φορούσε τότε την καφέ Αρχιερατική Στολή του με τους σταυρούς). Το πρόσωπό του φαινόταν σαν να ιδρώνε ακόμη και οι λεμονανθοί της ταφής δεν είχαν μαραθεί! Με προσοχή τότε σήκωσαν τον Άγιο και τον μετέφεραν στο Ηγουμενείο... Για δύο μέρες το Ιερό Σκήνωμα παρέμεινε εκεί με μια θαυμαστή και λεπτή ευωδία, μέχρις ότου χαραχθεί το Ομηρικό επίγραμμα που συνέθεσαν οι Ριζαρείτες. Του φόρεσαν τότε καινούργια άμφια και το τοποθέτησαν ξανά μέσα, κλείνοντας τον τάφο.

Δεύτερη Ανακομιδή του σώματος συνέβη κατά το έτος 1924, για λόγους πρακτικούς που αφορούσαν την κατασκευή του μνημείου. Πάλι το Ιερό Σκήνωμα βρέθηκε άφθαρτο!

Με προτροπή του Αρχιεπισκόπου Αθηνών, Χρυσόστομου του Α΄, που ευλαβείτο ιδιαίτερα τον Άγιο, ανοίχτηκε το έτος 1937 για τρίτη φορά ο τάφος. Για μια ακόμη φορά διαπιστώθηκε η ακεραιότητα και αφθαρσία του αγίου σκηνώματος.

Κυκλοφορούσε παλιά στην Αίγινα μια διήγηση (την άκουσα κι εγώ), η οποία έχει ως ακολούθως:

Κάπου ανάμεσα στα έτη 1930 με 1935, ο γιατρός Γεώργιος Ξυδέας επέστρεψε ένα βράδυ με το ζώο του στην πόλη της Αίγινας, ύστερα από ιατρική επίσκεψη που έκανε στην περιοχή του Μεσαγρού. Είχε, όμως, κακοκαιρία στον δρόμο τον έπιασε δυνατή βροχή, γι' αυτό και αναγκάστηκε να καταφύγει στο κοντινό μοναστήρι του Αγίου Νεκταρίου. Ο ίδιος είχε ακούσει πολλές διηγήσεις σχετικές με την αφθαρσία του αγίου· όλα αυτά του είχαν κινήσει και την περιέργεια...

Τη νύχτα, λοιπόν, και παρά τις διαμαρτυρίες της μοναχής που τον συνόδευε, έσπρωξε με δύναμη την πλάκα του τάφου, που τότε ήταν χαμηλός, και τον άνοιξε...

Με δέος αντίκρουσε μέσα ολόσωμο τον Άγιο με τα άμφιά του, ενώ ταυτόχρονα μία άρρητη ευωδία ξεχύθηκε από το μνήμα! Ξεσκέπασε το άγιο πρόσωπο του Ιεράρχη από τον «αέρα» (το λειτουργικό κάλυμμα) που το σκέπαζε, και με έκπληξη τότε είδε το μέτωπο του Αγίου να ιδρώνει, σαν να ήταν ζωντανός άνθρωπος! «Είναι Άγιος!», φώναξε μέσα στη νύχτα με συγκίνηση ο γιατρός ...

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα μαρτυρία του συγγραφέα Σώτου Χονδρόπουλου, στο δωμάτιο που έκτισε με τα χέρια του ο ίδιος ο Άγιος Νεκτάριος, έξω από την πύλη της Μονής, διανυκτέρευσε την νύκτα της 31^{ης} Αυγούστου του 1953 ο αείμνηστος Μητροπολίτης Ύδρας, Προκόπιος Καραμάνος, που είχε πάει στο μοναστήρι της Αγίας Τριάδος, για να λειτουργήσει εκεί την 1^η Σεπτεμβρίου για την έναρξη του εκκλησιαστικού έτους.

Η Ηγουμένη Χριστοδούλη Πολυζώη (1950-1959), προφανώς εκφράζοντας την επιθυμία όλης της Αδελφότητας, αλλά και της τοπικής κοινωνίας – στη συνείδηση της οποίας είχε ήδη καθιερωθεί ο ταπεινός Ιεράρχης ως Άγιος-, είπε τότε με νόημα κάποια στιγμή στον Δεσπότη:

- Μοσκοβολάει ο Άγιος!

Ήθελε, φαίνεται, με αυτόν τον τρόπο να τον φιλοτιμήσει, για να ξεκινήσει τη διαδικασία προς αγιοκατάταξη ... Ο Μητροπολίτης, όμως, εμφανιζόταν αρκετά επιφυλακτικός ... Ίσως σε αυτό να συνετέλεσε και το γεγονός ότι ως Διάκονος είχε συλλειτουργήσει αρκετές φορές στην Αθήνα με τον Διευθυντή της Ριζαρείου και Ιεράρχη Νεκτάριο, συνεπώς ως πρόσωπο τού ήταν γνωστός ...

- Σιγά να μην είναι Άγιος και ο Νεκτάριος! Σκέφτηκε...

Από τον αείμνηστο συγγραφέα Χονδρόπουλο άκουσα ότι αργά εκείνο το βράδυ ο Μητροπολίτης Προκόπιος δέχθηκε σ' εκείνο ακριβώς το δωμάτιο την επίσκεψη του ιδίου του Αγίου Νεκταρίου! Στην αρχή οι μοναχές άκουσαν διάφορους θορύβους μέσα ... σαν φωνές και κτυπήματα και στη συνέχεια είδαν τον Δεσπότη να βγαίνει έξω με ορθωμένες τις τρίχες της κεφαλής του, τρέχοντας ... Φορούσε την άσπρη ολόσωμη «νυχτικιά» του, μέσα στη νύχτα τότε κτύπησε την καμπάνα και φώναξε: «Άγιος ο Νεκτάριος! Είναι Άγιος ο Νεκτάριος!».

Αργά το απόγευμα της επόμενης ημέρας (δηλ. της 2^{ας} Σεπτεμβρίου 1953), με θυμιάματα και μέσα σε κλίμα βαθειάς κατάνυξης και συγκίνησης, ξεσκεπάστηκε ο τάφος και άρχισε η εκσκαφή του, που συνεχίστηκε μέχρι αργά υπό το φως κεριών και λαμπάδων. Και, όταν ο αείμνηστος Αιγινήτης ιερέας π. Αναστάσιος Μαλτέζος έσκυψε μέσα, τότε ο ίδιος, αλλά και οι παρευρισκόμενοι, με δέος διαπίστωσαν ότι μόνον τα οστά του Αγίου υπήρχαν εκεί! Το σκήνωμα του Αγίου Νεκταρίου είχε πλέον διαλυθεί. Έτσι, εκείνη ακριβώς τη στιγμή διαπιστώθηκε και η λύση του σώματος ... Ακολούθησε η Ανακομιδή των σεπτών Λειψάνων, έβγαλαν τα ιερά οστά

και τα τοποθέτησαν σε κάποια πρόχειρη θήκη ... Αμέσως ο τόπος πλημμύρισε από μία λεπτή ευωδία μύρου.

Πότε ακριβώς έγινε η λύση του αγίου Σώματος; Αυτό μόνον ο Θεός το γνωρίζει ...

Σύμφωνα, πάντως, με την προαναφερθείσα μαρτυρία του Σώτου Χονδρόπουλου, αυτή πρέπει να συνέβη μ' έναν τρόπο μυστικό δύο με τρία χρόνια πριν την οριστική ανακομιδή της 3^{ης} Σεπτεμβρίου του 1953 (τότε δηλ. που διακριβώθηκε η λύση του αγίου σώματος).

Ο αείμνηστος συγγραφέας θυμάμαι πως μου είπε ότι, όπως ο ίδιος άκουσε να συζητείται στον κύκλο των μοναζουσών, στην αρχή της δεκαετίας του 1960 (κάπου δηλ. ανάμεσα στα έτη 1951 με 1953) μία μοναχή της Μονής Αγίας Τριάδος είδε σε όραμα τον Άγιο να προσεύχεται γονατιστός ενώπιον του θρόνου της Αγίας Τριάδος και παρακαλούσε τον Θεό να διαλυθεί το γήινο «δέμας» του, για να διασκορπιστεί έτσι η Χάρις των Αγίων Λειψάνων του σε ολόκληρη την Οικουμένη. Τότε πρέπει να έγινε και η λύση του σώματος, επειδή ο Θεός πάντα ακούει την φωνή των ανθρώπων που Τον ευαρέστησαν! Ποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν είναι γεμάτος αγάπη και ευσπλαχνία προς τους συνανθρώπους του ο Άγιος Νεκτάριος;

Η οριστική κατάταξη του σεμνού Ιεράρχη στους Αγίους της Ορθοδόξου Εκκλησίας έγινε στις 5 Νοεμβρίου του 1961. Τότε έλαβαν χώρα στην Αίγινα λαμπρές εορταστικές εκδηλώσεις. Συγκεκριμένα: Την Κυριακή τελέστηκε στην Ιερά Μονή της Αγίας Τριάδος Μέγα Αρχιερατικό Συλλείτουργο, στο οποίο έλαβαν μέρος οι Μητροπολίτες: Ύδρας Προκόπιος, Ξάνθης Αντώνιος, Κίτρους Βαρνάβας, Φωκίδος Αθανάσιος, Ηλείας Γερμανός, Μυτιλήνης Ιάκωβος, εκπρόσωπος του Πατριάρχη Αλεξανδρείας Χριστοφόρου κ.α. Αναγνώστηκε τότε και η Πατριαρχική Πράξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου με αριθμό 260 της 20^{ης} Απριλίου του 1961. Την απόφαση υπέγραψε ο Πατριάρχης Αθηνάγορας, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, κατά το παρελθόν είχε συλλειτουργήσει στην Αθήνα ως Διάκονος με τον Άγιο ως Αρχιερέα.

Στη συνέχεια σχηματίστηκε μεγαλοπρεπής λιτανευτική πομπή, η οποία διά μέσου των ανθοστόλιστων δρόμων της Αίγινας κατέληξε στον Μητροπολιτικό Ναό, εκεί έγινε ξανά η ανάγνωση του Πρακτικού, εψάλη Δοξολογία και το βράδυ ακολούθησε Αγρυπνία και την επόμενη μέρα, Δευτέρα 6 Νοεμβρίου του σωτηρίου έτους 1961, η Αγία Κάρα επέστρεψε με μεγαλοπρέπεια στην Ιερά Μονή. Στην πύλη το άγιο Λείψανο υποδέχτηκε ο Επίσκοπος Κερνίτσης Χρυσόστομος, ενώ η σεπτή χορεία των μοναζουσών έψαλλε με συγκίνηση στην πύλη της Μονής εκείνο που συνήθιζαν να ψάλλουν οι μοναχές στον Ποιμενάρχη τους στο τέλος των Ακολουθιών, όταν ακόμη εκείνος ζούσε, δηλ. το: «Ω! Τριάς Αγία προσκυνητή ... πλήθυνον τα έτη του Θείου Ποιμενάρχου ...»

Και τα πλήθυνε, όντως, ο Θεός εις Αιώνας Αιώνων ...

Ύστερα από δύο μέρες, δηλ. στον Εσπερινό της 8^{ης}, όπως και κατά την επόμενη μέρα στις 9 Νοεμβρίου 1961, πανηγυρίστηκε για πρώτη φορά επίσημα η μνήμη του μεγάλου Αγίου της Ορθοδοξίας με Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία.

Είναι μερικές στιγμές, που θα λέγαμε ότι κυριολεκτικά ο Ουρανός σκύβει πάνω στη γη ...

*π. Εμμανουήλ Γιαννούλη, *Ο Άγιος Νεκτάριος και ο Όσιος γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος (αυθεντικές μαρτυρίες)*, εκδ. Επτάλοφος, Αθήνα 2017, σελ.124-128.